

Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın; Çorum Milletvekili Agah Kafkas'ın; İstanbul Milletvekili Ufuk Uras'ın; Diyarbakır Milletvekili Akın Birdal ve 14 Milletvekilinin; İzmir Milletvekili Bülent Baratalı ve 16 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mustafa Özyürek'in; İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş'ın; Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/690, 2/176, 2/212, 2/213, 2/215, 2/225, 2/420, 2/421, 2/430)

Not: Tasarı ve Teklifler Başkanlıkça; tali olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas olarak da İçişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1701/1463

13/4/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 9/4/2009 tarihinde kararlaştırılan "Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

1 Mayıs günü, tüm dünyada çalışanların birlik ve dayanışmasının simgesi olarak kabul gördüğünden, Tasarı ile anılan günün ülkemizde de "Emek ve Dayanışma Günü" adıyla tatil günü olarak belirlenmesi öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile 1 Mayıs gününün Emek ve Dayanışma Günü tatili olarak belirlenmesi öngörülmüştür.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekeçesi ile ektedir.

Gereğini arz ederim.

Tansel Barış

Kırklareli

GEREKÇE

Çalışanların 19 uncu Yüzyılda çalışma koşulları son derece zordu. Çalışanlar, günde ortalama 15-16 saate varan, karın tokluğuna çalışmak zorunda kalıyor, çalıştıkları fabrika ve atölyelerde yatıyor, ertesi gün kaldıkları yerden işlerine devam ediyorlardı. Doğru dürüst dinlenemiyor, temizlik, beslenme, uyku, tatil gibi en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyorlardı. Bu insanlık dışı uygulama çalışanları birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmeye, örgütlemeye yöneltti. Bu nedenle Amerika'da 1886 yılının 1 Mayısında, 15-16 saatlik çalışma sürelerine dayanamayan 80 000 işçi eylem yapmak üzere sokaklara akın etti. Talepleri 8 saatlik işgünüydü. Tabii ki bu eylem her zaman olduğu gibi kıskırtma sonuçlandı. Olaylarda 6 işçi öldü, daha sonra, bu olaylara bağlı olarak, 4 işçi önderi de idama mahkum oldu ve idam edildi. Bundan sonra olaylar yatışacağına daha da şiddetlenerek yaygınlaştı ve gelişti. 1889 yılında, İkinci Enternasyonal toplantısında, işçilerin 8 saatlik işgünü talebinin anısına, mücadelelerinin anısına, 1 Mayıs, Uluslar arası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü olarak kabul edildi. Böylece 1 Mayıs tüm dünyada "Mücadele ve Dayanışma Günü" olarak kutlanmaya başladı.

Bugün, bütün dünyada, 1 Mayıs, işçilerin ve tüm emekçilerin demokratik haklarını ve taleplerini gündeme taşıdıkları bir gün olarak güne damgasını vurmaktadır. 1 Mayısın tarihine bakacak olursak, emeğiyle geçinen, işçilerin, emekçilerin mücadelesini görmekteyiz. Dünyanın pek çok ülkesinde, 1 Mayıslarda talep edilen hakların büyük bir bölümü yaşama geçerken, ne yazık ki, ülkemizde, 1 Mayısın İşçi Bayramı olarak kutlanmasına, 1 Mayıs gününün tatil edilmesine dahi tahammül edilemediği gibi işçilerin demokratik hak ve talepleri ne yazık ki istenen seviyeye gelmiş değildir. 1 Mayıs İşçi Bayramı tüm dünyada "İşçi Bayramı" olarak kutlandığı gibi ülkemizde de tatil günü kabul edilerek İşçi Bayramı olarak kutlanmakta idi.

Ülkemizde; 1977 yılı 1 Mayıs kutlamalarında tıpkı 1886 yılında Amerika'da olduğu gibi yaratılan provokasyon sonucu 37 işçi ne yazık ki yaşamını yitirmiştir. Bu üzücü olay sonrasında İşçi Bayramı olarak yasaklanması, izin verilmemesine, 1 Mayısların işçi bayramı olarak kutlanmasını engelleyememiş, yasaklandığı için toplumda bir gerginlik ve huzursuzluk yaratılmıştır. Bu günün huzur ve güven içerisinde kutlanması fiili durumun resmîyete kavuşturularak medeni ülkelerde olduğu gibi kutlanmasının zemini oluşturulmalıdır. Bu günün genel tatil günü olarak kabul edilerek barış ortamı sağlanabilir. 1 Mayısın İşçi Bayramı olarak kabul edilmesi Anayasamızın 49. maddesinde yer alan

"Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır." hükmü çerçevesinde çalışma hayatını olumlu yönde etkileyecektir.

1 Mayısın tatil edilmesi ile bu günün bayram havası içerisinde kutlanmasını sağlayacaktır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kutlanması demokrasimize de katkı sağlayacaktır.

KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ TANSEL BARIŞ'IN TEKLİFİ (2/176)

**ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 17.03.1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin (A) fıkrasına "2" nolu bent olarak aşağıdaki bent eklenmiş ve sonraki bent numaraları teselsül ettirilmiştir.

"2. 1 Mayıs günü İşçi Bayramıdır"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

14.04.2008

Agah Kafkas

Çorum

GEREKÇE

Çalışanların 19 uncu yüzyılda çalışma koşulları son derece zordu. Çalışanlar, günde ortalama 15-16 saate varan, karın tokluğuna çalışmak zorunda kalıyor, çalıştıkları fabrika ve atölyelerde yatıyor, ertesi gün kaldıkları yerden işlerine devam ediyorlardı. Doğru dürüst dinlenemiyor, temizlik, beslenme, uyku, tatil gibi en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyorlardı. Bu insanlık dışı uygulama çalışanları birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmeye, örgütlemeye yöneltti. Bu nedenle Amerika'da 1886 yılının 1 Mayıs'ında, 15-16 saatlik çalışma sürelerine dayanamayan 80.000 işçi eylem yapmak üzere sokaklara akın etti. Talepleri 8 saatlik işgünüydü. Tabii ki bu eylem her zaman olduğu gibi provokasyonla sonuçlandı. Olaylarda 6 işçi öldü, daha sonra, bu olaylara bağlı olarak 4 işçi önderi de idama mahkûm oldu ve idam edildi. Bundan sonra olaylar yatışacağına daha da şiddetlenerek yaygınlaştı ve gelişti. 1889 yılında, İkinci Enternasyonal toplantısında, işçilerin 8 saatlik işgünü talebinin anısına, mücadelelerinin anısına, 1 Mayıs Uluslar arası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü olarak kabul edildi. Böylece 1 Mayıs tüm dünyada "Mücadele ve Dayanışma Günü" olarak kutlanmaya başladı.

Bugün bütün dünyada, 1 Mayıs, işçilerin ve tüm emekçilerin demokratik haklarını ve taleplerini gündeme taşıdıkları bir gün olarak güne damgasını vurmaktadır. 1 Mayısın tarihine bakacak olursak, emeğiyle geçinen, işçilerin emekçilerin mücadelesini görmektediriz. Dünyanın pek çok ülkesinde, 1 Mayıs'ta talep edilen hakların büyük bir bölümü yaşama geçerken ne yazık ki ülkemizde, 1 Mayısın İşçi Bayramı olarak kutlanmasına, 1 Mayıs gününün tatil edilmesine dahi tahammül edilemediği gibi işçilerin demokratik hak ve talepleri ne yazık ki istenen seviyeye gelmiş değildir. 1 Mayıs İşçi Bayramı tüm dünyada "İşçi Bayramı" olarak kutlandığı gibi ülkemizde de tatil günü kabul edilerek İşçi Bayramı olarak kutlanmakta idi.

Ülkemizde; 1977 yılı 1 Mayıs kutlamalarında tıpkı 1886 yılında Amerika'da olduğu gibi yaratılan provokasyon sonucu 37 işçi ne yazık ki yaşamını yitirmiştir. Bu üzücü olay sonrasında İşçi Bayramı olarak yasaklanması, izin verilmemesine, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kutlanmasını engelleyememiş, yasaklandığı için toplumda bir gerginlik ve huzursuzluk yaratılmıştır. Bu günün huzur ve güven içerisinde kutlanması fiili durumun resmîyete kavuşturularak medeni ülkelerde olduğu gibi kutlanmasının zemini oluşturulmalıdır. Bu günün genel tatil günü olarak kabul edilerek barış ortamı sağlanabilir. 1 Mayısın İşçi Bayramı olarak kabul edilmesi Anayasamızın 49. maddesinde yer alan "Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalı-

şanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır." hükmü çerçevesinde çalışma hayatını olumlu yönde etkileyecektir.

1 Mayısın tatil edilmesi ile bu günün bayram havası içerisinde kutlanmasını sağlayacaktır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kutlanması demokrasimize de katkı sağlayacaktır.

ÇORUM MİLLETVEKİLİ AGAH KAFKAS'IN TEKLİFİ (2/212)

ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 17 Mart 1981 tarih ve 2429 Sayılı "ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUN"un 2. maddesinin (C) ve (D) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

C) 1. 1 Ocak "Yılbaşı" tatilidir.

2. 1 Mayıs "Birlik ve Dayanışma Günü" tatilidir.

D) Ulusal, resmi, dini bayram günleri, yılbaşı ile 1 Mayıs birlik ve dayanışma günleri resmi daire ve kuruluşlar tatil edilir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesi ile ektedir.

Gereğini arz ederim.

10/04/2008

Ufuk Uras
İstanbul

GEREKÇE

Ülkemizde 1906'da ilk kez kutlanan 1 Mayıs, 1923 yılında İzmir İktisat Kongresi'nde Türkiye işçilerinin bayramı olarak benimsenmesine rağmen bu konuda yasal bir düzenleme yapılmamış dahası 1925 sonrasında 1 Mayıs kutlamaları fiilen engellenmiştir. 1935'te ise işçi bayramı olarak değil bahar bayramı olarak tatil günleri arasında yerini almıştır.

1976 yılında ilk kez kitlesel olarak kutlanan 1 Mayıs, 1977 yılında daha coşkulu kutlanmaya çalışılırken, işçiler üzerine açılan ateşle 37 emekçi hayatını kaybetmiştir. 1978, 1979 ve 1980 yıllarında engellemelere rağmen 1 Mayıs kitlesel olarak kutlanmıştır. 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında 1 Mayıs'ın bahar bayramı olmasına da tahammül edilmemiş, 1 Mayıs işçi bayramı adeta bir tabu haline getirilmiş ve 1 Mayıs'ı kutlamak isteyenler büyük baskılara maruz kalmıştır.

Bilinen şudur ki, 1 Mayıs İşçi Bayramı'nı kutlamanın yasaklanması, izin verilmemesi gibi müeyyideler, 1 Mayıs'ın işçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak kutlanmasını engellemiştir. Emek her türlü üretimin vazgeçilmezi olduğuna göre, emeğin bayramı da bayramların en anlamlılarından birisidir. 1 Mayıs'ın huzur ve güven içinde, demokrasiye yakışır bir şekilde kutlanabilmesi için fiili durumun resmiyete kavuşturularak resmi tatil olarak kabul edilmesi, yıllardan beri sendikaların da taleplerine olumlu bir cevap verilmesi açısından anlamlı bir adım olacaktır.

Anayasa'nın 49. Maddesi "Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır" şeklindedir. TBMM'nin bu maddeyi de göz önünde bulundurarak 1 Mayıs'ı resmi bayram ilan etmesi önem taşımaktadır.

Bugün aralarında AB ülkelerinin de yer aldığı dünyanın pek çok ülkesinde 1 Mayıs İşçi Bayramı ve resmi tatil günü olarak kutlanmaktadır. Bunca gecikmişliğin ardından bu kazanıma uyum sağlanması ülkemizin ve sendikal hareketin ciddi kazanımı olacaktır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ UFUĞ URAS'IN TEKLİFİ (2/213)

ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 17/03/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'un 2 nci maddesinin (A) fıkrasına "2" nolu bent olarak aşağıdaki bent eklenmiş ve sonraki bent numaraları teselsül ettirilmiştir.

"2. 1 Mayıs günü İşçi Bayramıdır"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (A) Bendi-
nin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla dileriz.

<i>Akın Birdal</i>	<i>Ahmet Türk</i>	<i>Fatma Kurtulan</i>
Diyarbakır	Mardin	Van
<i>Bengi Yıldız</i>	<i>Hamit Geylani</i>	<i>Ayla Akat Ata</i>
Batman	Hakkâri	Batman
<i>Aysel Tuğluk</i>	<i>Pervin Buldan</i>	<i>Sebahat Tuncel</i>
Diyarbakır	Iğdır	İstanbul
<i>Sırrı Sakık</i>	<i>Osman Özçelik</i>	<i>Sevahir Bayındır</i>
Muş	Siirt	Şırnak
<i>Şerafettin Halis</i>	<i>M. Nuri Yaman</i>	<i>Özdal Üçer</i>
Tunceli	Muş	Van

GEREKÇE

İnsan hakları ve demokrasi mücadelesi sürecinde tüm insanlığa mal olmuş, evrensel boyutlara ulaşmış değerler ve ilkeler oluşmuştur.

Bu evrensel değerlerin en önemlilerinden birisi de "emeğin en yüce değer" olduğu ve emeğe duyulan saygıdır. 19. yüzyıldan bu yana sürdürülen mücadeleler sonucu emekçiler ve çalışanlar tarafından günlük çalışma süresini 8 saate indirmek için, grev ve gösterilerin yapıldığı ve bu yolda birçok acıların ve ölümlerin yaşandığı bilinmektedir. Bu mücadelesinin simgesi olarak da 1 Mayıs günü dünyanın bir çok ülkesinde resmi tatil ilan edilerek "bayram" olarak kutlanmaktadır.

Ülkemizde de 1 Mayıs, 1908 yılından bu yana "İşçi Bayramı", 1925 yılından sonra "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak belirlenmiş ve bu durum 12 Eylül 1980'e kadar sürmüştür.

1 Mayıs 1977 yılında İstanbul Taksim Meydanında hala aydınlatılmamış ve 34 yurttaşımızın ölümüne neden olan saldırı emekçiler açısından 1 Mayısın değerini, anlamını ve vazgeçilmezliğini artırmıştır.

Bu çerçeveden hareketle, yüzyılı aşan bir süredir dünyanın hemen hemen her yerinde özgürce kutlanan ve emekçiler varolduğu sürece anlam ve önemini yitirmeyecek olan 1 Mayıs'ın ülkemizde de özgürce, kardeşçe, barış içinde kutlanmasına olanak tanınmalıdır.

TBMM İktüzüğü uyarınca gerekli düzenlemelerin yapılarak, 1 Mayıs'ın "İşçi Bayramı" adıyla yasalaşmasının ve bayram nedeniyle de 1 Mayıs gününün tatil olmasının toplumsal barışa ve iş barışına önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

**DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ AKIN BİRDAL VE 14 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/215)
17.03.1981 TARİH VE 2429 SAYILI ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA
KANUNUN 2 NCİ MADDESİNİN A BENDİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 2429 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin A bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"A- Resmi bayram günleri şunlardır:

- 1- 23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır.
- 2- 1 Mayıs günü işçi Bayramıdır.
- 3- 19 Mayıs günü Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramıdır.
- 4- 30 Ağustos günü Zafer Bayramıdır."

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

<i>Bülent Baratalı</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>	<i>Mehmet Ali Özpolat</i>
İzmir	Afyonkarahisar	İstanbul
<i>İsa Gök</i>	<i>Ahmet Ersin</i>	<i>Ali Rıza Öztürk</i>
Mersin	İzmir	Mersin
<i>R. Kerim Özkan</i>	<i>Tacidar Seyhan</i>	<i>Tekin Bingöl</i>
Burdur	Adana	Ankara
<i>Kemal Demirel</i>	<i>Selçuk Ayhan</i>	<i>M. Ali Susam</i>
Bursa	İzmir	İzmir
<i>Mevlüt Coşkuner</i>	<i>Ali İhsan Köktürk</i>	<i>Sacid Yıldız</i>
İsparta	Zonguldak	İstanbul
<i>Abdülaziz Yazar</i>	<i>Turgut Dibek</i>	
Hatay	Kırklareli	

GEREKÇE

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılda dünyanın birçok ülkesi 1 Mayıs'ı, 8 saatlik iş günü mücadelesinin bir ürünü olarak kabul etmekte ve "işçi bayramı" olarak kutlamaktadır.

19. yüzyıl sanayileşme ile birlikte ortaya çıkan işçi sınıfının çeşitli alanlarda mücadelesine sahne olmuştur. Vahşi kapitalizm olarak adlandırılan bu dönemde sermayenin daha yüksek kâr amacını karşılamak üzere işçiler günde yaklaşık 16 saat çalışmak zorunda kalıyorlardı. Üstelik bu çalışma son derece düşük ücret ve olumsuz koşullar altında gerçekleşiyordu. Bu olumsuzluklara karşın örgütlenen işçi sınıfı verdiği mücadelelerle pek çok kazanımlar elde etmiştir. Bunlardan biri de 8 saatlik iş günüdür.

Bundan tam 122 yıl önce yani 1 Mayıs 1886 tarihinde Amerikan İşçi Federasyonunun düzenlediği ve onbinlerce işçinin aileleriyle katıldığı grev ve gösteriler kanlı bir şekilde bastırılmıştır. Ölümlemlerle ve yaralanmalarla sonuçlanan bu olayın unutulmaması için 1889'da toplanan 2. Enternasyonel'in aldığı kararlar 1 Mayıs, "İşçilerin Uluslararası Birlik ve Dayanışma Günü" olarak ilan edilmiştir.

Ülkemizde ise 1 Mayıs'ın kutlanmaya başlaması Cumhuriyet öncesine dek gitmektedir. Gerek 2. Meşrutiyet döneminde gerekse İstanbul'un işgal altında olduğu 1 Mayıs 1921 tarihinde işçilerin kitlesel gösteriler yaptığı bilinmektedir. Nitekim 1 Mayıs, 1925 yılında 2739 sayılı yasayla "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak kabul edilmiştir.

Ülkemizde 1 Mayıs'a hep kuşkuyla yaklaşmıştır. 1 Mayıs yalnızca bir görüşün hatta bir siyasal yaklaşımın talebi olarak değerlendirilmiştir. Oysa tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de her türlü siyasal görüş ve düşünceden işçilerin 1 Mayıs'ın bayram ve resmi tatil günü olarak kabul edilmesi talepleri bulunmaktadır.

Günümüze gelindiğinde geçmişte yaşanan ve hâlâ tam olarak aydınlatılmamış üzücü olaylara sahne olmuş gösterilerin bahane edilerek 1 Mayıs'ın resmi tatil günleri arasında yer almaması çalışanlarımız tarafından anlaşılabilir bir durum olarak kabul edilmektedir.

Çağdaş dünyadaki yerimizin demokratik açılımlara koşut olarak belirleneceği günümüz dünyasında 1 Mayıs'ı kutlamanın yasak olduğu çok az ülke arasında bulunmamız demokrasimiz açısından büyük bir eksikliklerdir.

Geçmiş dönemlerde de bu konuda yasama girişimlerinde bulunulmuş fakat ne yazık ki bir sonuç alınamamıştır. Ama buna karşın 1 Mayıs'ın "işçi bayramı" olduğu, toplumumuzun büyük bir çoğunluğu tarafından kabul görmektedir.

Demokrasimiz 1 Mayıs'ın amacına uygun olarak "işçi bayramı" adıyla kutlanması olgunluğuna sahiptir. Bu kanun teklifinin kabulü işçi ve emekçi örgütlerinin bayramlarını özgürce kutlamalarına yönelik gecikmiş bir hakkın teslimi olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Dünyanın birçok ülkesinde "işçi bayramı" olarak kutlanan 1 Mayıs'ın ülkemizde de "Resmi Bayram" olarak kabul edilmesi ve işçi, emekçi, çalışanların bu günü özgürce kutlamaları amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ BÜLENT BARATALI VE 16 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/225)

ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNA BİR MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 17.03.1981 tarihli 2429 Sayılı Kanunun 2/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Resmi Bayram günleri şunlardır.

1- 23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır.

2- 1 Mayıs günü İşçi Bayramıdır.

3- 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramıdır.

4- 30 Ağustos Zafer Bayramıdır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2429 sayılı Ulusal Bayram ve genel tatiller hakkında kanunun 2 nci maddesinin A bendinin değiştirilerek 1 Mayıs gününün resmi tatil ve işçi bayramı ilan edilmesi hakkında kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Özyürek

İstanbul

GEREKÇE

1 Mayıs İşçi Bayramı, işçi hareketinin sosyal ve ekonomik kazanımlarının kutlandığı gün olarak pek çok ülkede resmi bayram olarak kabul edilmektedir. Türkiye işçi bayramıyla yüzyıllık tanışıklığına karşın, İşçi Bayramının resmi bayram hüviyetini kazanamamış olması toplumsal yaşamda kendini önemli bir eksiklik olarak hissettirmektedir.

Dünya ölçeğinde kutlanmasıyla 1 Mayıs İşçi Bayramı, toplumsal hafızada ilerleme fikrinin zaferini ilan vasıtası haline gelmişken, kendisi ilerleme düşüncesinin ürünü olan Türkiye'de bu niteliği hiçbir dönemde elde edememiştir.

1 Mayıs 1977 günü yaşanan acı tecrübe, sadece 1 Mayıs İşçi Bayramının değil, aynı zamanda 1 Mayıs'ın da toplum katında algılanması üzerinde son derece olumsuz etkiler bırakmıştır. Toplumsal barışın tescil edildiği bir gün olması gereken 1 Mayıs ne yazık ki, ülkemizde bir korku kaynağı olarak takdim edile gelmiştir.

Ülkemizde 1 Mayıs'ın Resmi Bayram olarak tanınması, toplumsal ufumuzun olmazsa olmaz belirleyicisi toplumsal dayanışma ruhunun hak ettiği yere kavuşturulması, sadece dayanışma ruhunu kazanmamıza neden olmakla kalmayacak, aynı zamanda emeğin toplum hüviyetini kazanmamızda ki kurucu rolünü gelecek kuşaklara aktarmamızın aracısı olacaktır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ÖZYÜREK'İN TEKLİFİ (2/420)

2429 SAYILI ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNUN 2'NCİ MADDESİNİN A BENDİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Ulusal bayram ve genel tatiller hakkında kanunun 2 nci maddesinin A bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Resmi Bayram günleri şunlardır.

1. 23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır.
2. 19 Mayıs günü Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı günüdür.
3. 30 Ağustos günü Zafer Bayramıdır.
4. 1 Mayıs günü İşçi Bayramıdır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ayşe Jale Ağırbaş

İstanbul

GENEL GEREKÇE

İşçilerin, insanlık onuruna yaraşır bir hayat seviyesine ve demokratik haklara ulaşabilmek için verdiği mücadelenin sembolü olan 1 Mayıs, emekçilerin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günüdür. Emegiyle, alın teriyle ve bilgisiyle çalışan ve üreten herkesin ortak bayramı 1 Mayıs İşçi Bayramı 110 yılı aşkın bir süredir, her kıtada ve ülkede coşkuyla kutlanmaktadır.

Anadolu'da 1 Mayıs ilk kez Osmanlı döneminde, 1905 yılında İzmir'de kutlanmıştır. 1923 yılında 1 Mayıs günü yasal olarak "İşçi Bayramı" ilan edilmiştir. 1924 'te hükümet kitlesel 1 Mayıs kutlamalarını yasaklamıştır. 1925 yılında çıkarılan Takrir-i Sükun Kanunu sonrasında kutlamalara izin verilmiş ve 1935 yılına kadar bu yasak geçerliliğini korumuştur. 1935 yılında çıkarılan Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun ile "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak genel tatil günlerine dahil edilmiştir. 1980 sonrası 12 Eylül Askeri darbesinin yasaklar zincirinde 1 Mayıs da yerini almıştır. 1981 'de Millî Güvenlik Konseyi 1 Mayıs'ı resmi tatil günü olmaktan çıkarmış ve böylece yeni bir yasaklı dönem başlamış olmuştur. Ama tüm yasaklara rağmen; kısa süreli iş bırakmalar, bayramlaşmalar ve bildiri dağıtılması gibi etkinliklerle, bu onurlu günün anısının belleklerden silinmesi engellenmiştir.

1 Mayıs İşçi Bayramı 132 ülkede resmi tatil olarak kutlanmaktadır. 1 Mayıs'ı resmi tatil olarak kutlayan ülkeler arasında İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Hollanda gibi Avrupa ülkelerinin yanı sıra Uganda, Somali, Kenya, Zambia, Çad gibi Afrika ülkeleri de bulunmaktadır.

1 Mayıs'ın dünyanın her yanında olduğu gibi Türkiye'de de bayram ilan edilmesi, çalışanların isteklerini, dertlerini, sıkıntılarını alanlarda kararlı biçimde ve barış, sevgi, dostluk içinde birlik ve dayanışma duygularıyla dile getirmeleri sağlanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 1 Mayıs günü İşçi Bayramı olarak ilan edilmiştir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ AYŞE JALE AĞIRBAŞ'IN TEKLİFİ (2/421)

ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUNUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 17.03.1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanununun 2. maddesinin A bendine aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"4. 1 Mayıs günü İşçi Bayramı'dır."

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanununun 2. maddesi A bendinin değiştirilerek 1 Mayıs gününün resmi tatil ve işçi bayramı olarak ilan edilmesi hakkında vermiş olduğum kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Yaşar Tüzün

Bilecik

GEREKÇE

1 Mayıs bugün, yüce değer olan, tüm uygarlıkların yaratıcısı emeğin, emekçilerin uluslararası birlik ve dayanışma günüdür.

1 Mayıs İşçi Bayramı, işçi hareketinin sosyal ve ekonomik kazanımlarının kutlandığı gün olarak pek çok ülkede resmi bayram olarak kabul edilmektedir. Türkiye İşçi Bayramıyla çok önce tanışmasına rağmen, ülkemizde İşçi Bayramının resmi bayram hüviyetini kazanmamış olması önemli bir eksikliktir.

1 Mayıs 1977 günü yaşanan acı olay, sadece 1 Mayıs, sadece İşçi Bayramı değil, aynı zamanda toplumda son derece olumsuz etkiler bırakmıştır.

Toplumsal barışın tescil edildiği bir gün olması gereken 1 Mayıs ne yazık ki, ülkemizde bir korku kaynağı olarak takdim edilegelmiştir.

Ülkemizde 1 Mayıs'ın resmi bayram olarak tanınması, toplumsal dayanışma ruhunu hak ettiği yere kavuşturacaktır.

Sadece dayanışma ruhunu kazanmamıza neden olmakla kalmayacak, aynı zamanda emeğin toplum hüviyetini kazanmamızdaki kurucu rolünü gelecek kuşaklara aktarmamızın aracı olacaktır.

BİLECİK MİLLETVEKİLİ YAŞAR TÜZÜN'ÜN TEKLİFİ (2/430)

2429 SAYILI ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNUN 2 NCI MADDESİNİN A BENDİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Ulusal bayram ve genel tatiller hakkında kanunun 2 nci maddesinin A bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Resmi Bayram günleri şunlardır.

1. 23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır.
2. 19 Mayıs günü Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı günüdür.
3. 30 Ağustos günü Zafer Bayramıdır.
4. 1 Mayıs günü İşçi Bayramıdır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

16/4/2009

Esas No.: 1/690, 2/176, 2/212, 2/213, 2/215, 2/225, 2/420, 2/421, 2/430

Karar No.: 15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve 13/4/2009 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Başkanlığınızca 14/4/2009 tarihinde (1/690) esas numarasıyla esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak da Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiştir. Komisyonumuz, 16/4/2009 tarihli onbeşinci toplantısında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Adalet, İçişleri ve Maliye bakanlıkları ile TÜRK-İŞ, DİSK ve HAK-İŞ temsilcilerinin de katılımıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Komisyonumuz, gündeminde bulunan;

Kırklareli Milletvekili Tansel BARIŞ'ın, (2/176) esas numaralı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifini,

Çorum Milletvekili Agah KAFKAS'ın (2/212) esas numaralı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifini,

İstanbul Milletvekili Ufuk URAS'ın (2/213) esas numaralı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifini,

Diyarbakır Milletvekili Akın BİRDAL ve 14 Milletvekilinin, (2/215) esas numaralı 17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin A Bendinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifini,

İzmir Milletvekili Bülent BARATALI ve 16 Milletvekilinin, (2/225) esas numaralı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifini,

İstanbul Milletvekili Mustafa ÖZYÜREK'in, (2/420) esas numaralı 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin A Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifini,

İstanbul Milletvekili Ayşe Jale AĞIRBAŞ'ın, (2/421) esas numaralı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifini,

Bilecik Milletvekili Yaşar TÜZÜN'ün, (2/430) esas numaralı 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin A Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifini,

Tasarıyla ilgili görüp birleştirerek görüşülmesine ve görüşmelerde Tasarının esas alınmasına karar vermiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de 1 Mayısın tatil ilan edilmesinin ve bunun yasal dayanağının oluşturulmasının olumlu bir düzenleme olacağı ve çalışma barışına katkı sağlayacağı ifade edilmiştir.

1 Mayıs "işçi bayramı" olarak ilan edilmesinin, bu tabirin yaygın kullanımı dikkate alındığında daha uygun olacağı belirtilmiş, buna karşı Tasarı' da yer alan "Emek ve Dayanışma Günü" tabirinin daha kapsayıcı olduğu, tüm emekçileri ayırım yapmaksızın içerdiği düşüncesiyle mevcut ifadenin korunmasının yerindeliği düşüncesi hasıl olmuştur.

Tasarının çerçeve 1 inci maddesinin, 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun sistematığına ve kanun yapım tekniğine uygun hale getirilmesi bağlamında maddede mükerrerliği gidermek amacıyla bir önerge verilmiştir. Tasarının çerçeve 1 inci maddesi önerge doğrultusunda teknik anlamda yeniden düzenlenerek (C) bendine eklenen "Emek ve Dayanışma Günü" ibaresinin (D) bendinde gereksiz tekrarı giderilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Feyzullah Kıyıklık</i>	<i>Selami Uzun</i>
Tekirdağ	İstanbul	Sivas
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ayşe Türkmenoğlu</i>	<i>Hulusi Güvel</i>	<i>Ali Küçükaydın</i>
Konya	Adana	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Bekir Aksoy</i>	<i>Muhammet Rıza Yalçınkaya</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>
Ankara	Bartın	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Özdemir</i>	<i>Ali Temür</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>
Gaziantep	Giresun	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Süleyman Çelebi</i>	<i>Mustafa Enöz</i>	<i>Ali Oksal</i>
Mardin	Manisa	Mersin
Üye	Üye	Üye
<i>M. Nuri Yaman</i>	<i>Recep Yıldırım</i>	<i>Suat Binici</i>
Muş	Sakarya	Samsun

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

ULUSAL BAYRAM VE GENEL
TATİLLER HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TASARISI

MADDE 1- 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına "yılbaşı günü" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 1 Mayıs günü" ibaresi eklenmiş, birinci fıkranın (C) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (D) bendinde yer alan "yılbaşı günü" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü" ibaresi eklenmiştir.

"C) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü tatilidir."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Devlet Bakanı

E. Bağış

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Adalet Bakanı V.

C. Çiçek

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyşleri Bakanı V.

N. Çubukçu

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

ULUSAL BAYRAM VE GENEL
TATİLLER HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TASARISI

MADDE 1- 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına, bu fıkarda geçen "yılbaşı günü" ibarelerinden sonra gelmek üzere "ve 1 Mayıs günü" ibaresi eklenmiş ve birinci fıkranın (C) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"C) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü tatilidir."

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.